

Het Zaad van Gods Woord

Psalm 49:1

Psalm 81:15

Psalm 139:14

Psalm 119:13, 14

Psalm 25:2

Psalm 95:4

Lezen: Lukas 8:4-15

Tekst: Lukas 8:11

Het woord voor de prediking vindt u in Lukas 8, vers 11: *Dit is nu de gelijkenis: Het zaad is het Woord Gods*. Met deze woorden, gemeente, gaan wij ons voorbereiden op de bediening van het Heilig Avondmaal. We schrijven als thema boven de prediking: **Het Zaad van Gods Woord**. En we willen deze gelijkenis overdenken aan de hand van vijf gedachten. Vanmorgen behandelen we de eerste vier gedachten, en vanmiddag zal de vijfde gedachte uitgebreid worden besproken:

1. Het gestrooide zaad
2. Het weggenomen zaad
3. Het snel ontvangen zaad
4. Het verstikte zaad
5. Het vruchtdragende zaad (vanmiddag)

1. Het gestrooide zaad

Toen de Heere Jezus dertig jaar oud was, begon Hij met Zijn openbare optreden. Hij verliet Nazareth en ging het land door om te prediken. Hij predikte de bekering tot vergeving der zonden, het evangelie met bevel van bekering en geloof. Als we de preken van de Heere Jezus in de evangeliën nagaan, ontdekken we dat Hij dit op verschillende manieren deed. Een van die manieren was door het vertellen van gelijkenissen. Dan gebruikte de Heere Jezus een beeld uit de natuur of uit het dagelijkse leven en maakte daar een mooi verhaal van. In dat verhaal zat altijd onderwijs over het Koninkrijk der hemelen.

Maar wat blijkt? Toen de Heere Jezus die gelijkenissen overal vertelde waar Hij kwam, hebben niet alle hoorders deze gelijkenissen verstaan. Hij heeft dat ook zelf gezegd en erover gesproken met Zijn discipelen: *Omdat het u gegeven is, de verborgenheden van het Koninkrijk der hemelen te weten*. Daarom vertelde Hij gelijkenissen aan Zijn discipelen. Maar anderen was het niet gegeven om die verborgen lessen te verstaan. Daarmee wilde Hij zeggen dat alleen degenen die wederom geboren worden, de geheimen van die gelijkenissen met hun hart kunnen verstaan. Degenen die niet wederom geboren worden, zullen het niet echt begrijpen.

Hier raken we gelijk een kern, een heel belangrijke kern in Gods Woord. Het staat of valt met het wonder van de wedergeboorte om die verborgenheden, die lessen in die verhalen, met je hart te verstaan. Hoe wordt een zondaar dan wedergeboren? Ook dat laat het Woord van God overduidelijk weten. Ik denk in de lijn van de prediking van deze dag in het bijzonder aan een woord van de apostel Petrus in zijn eerste zendbrief, hoofdstuk 1: *Gij, die wedergeboren zijt, niet uit vergankelijk, maar uit onvergankelijk zaad, door het levende en eeuwig blijvende Woord van God*. Daar heb je het weer: dat zaad ziet op het Woord van God. Dat Woord van God is levend, eeuwig blijvend, en dat gebruikt de Heere nu als een zondaar van dood levend gemaakt wordt.

Gemeente, het komt dus aan op het zaligmakende effect van het Woord als dat gezaaid wordt. Daarom is het ook zo opvallend dat de gelijkenis van de zaaier de eerste gelijkenis is die in de evangeliën wordt genoemd. Deze gelijkenis wordt wel de 'gelijkenis der gelijkenissen' genoemd. Driemaal staat deze gelijkenis in de Bijbel: bij Mattheüs, Markus en Lukas. Een tweede opmerking is dat deze gelijkenis door de Heere Jezus is uitgesproken in de eerste periode van Zijn optreden, toen Hij net begon te preken. En er is nog een derde aspect waarom deze gelijkenis zo belangrijk is. We komen hem ook tegen in het Mattheüs-evangelie, waar deze gelijkenis een opening vormt van zeven gelijkenissen die allemaal gaan over het Koninkrijk der hemelen. Je zou kunnen zeggen dat de gelijkenis die wij vandaag overdenken als het ware een sleutel is om de andere gelijkenissen en het andere onderwijs van de Heere Jezus te mogen verstaan.

Trouwens, dat heeft de Heere Jezus ook heel duidelijk gezegd nadat Hij deze eerste gelijkenis heeft verteld. We lezen in het Markus-evangelie dat de discipelen vragen: *Heere, wat betekent dit toch?* Dan zegt de Heere Jezus: *Weet gij deze gelijkenis niet? En hoe zult gij dan alle andere gelijkenissen verstaan?* Voelt u, gemeente? Deze gelijkenis van de zaaier is enorm belangrijk. Het vormt een sleutel om het Woord Gods te leren verstaan. Want juist in deze gelijkenis openbaart de Heere Jezus wat Hij met het zaaien van het zaad op het oog heeft. *Het zaad is het Woord Gods*, zo zegt de Heere in onze tekst. En zoals dat zaad gezaaid moet worden op de akker, zo zal Gods Woord gepredikt moeten worden, opdat het gezaaide Woord vat zal krijgen en uitwerken in de harten van zondaren, opdat het gezaaide Woord vruchten zal geven, en dat tot eer van de Heere.

Daarom moet het Woord van God gepredikt worden. En als het vanmorgen gaat om een zaaier die uitging om te zaaien, wie is dan die zaaier? Allereerst was dat de Heere Jezus Zelf, Die deze gelijkenis heeft uitgesproken. De Heere Jezus is de Zaaier bij uitnemendheid. Hij wist op de juiste wijze om te gaan met het goede zaad van het Woord van God. Ondanks de verschillende reacties op de prediking zaaide Hij het Woord van God steeds weer opnieuw. Ondanks de tegenstand die de Heere Jezus ervoer toen Hij op aarde was, ging Hij door. Waarom? Zijn Vader had Hem iets beloofd, juist met het oog op het zaaien van het Woord van God. We kunnen het vinden in Jesaja 53: *Doch het behaagde den HEERE Hem te verbrijzelen; Hij heeft Hem krank gemaakt. Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien; Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan.*

Kijk, gemeente, en dat mag nu ook hoop en moed geven voor allen die geroepen zijn om een gezant van Christus' wegen te mogen zijn, om het zaad van Gods Woord te mogen uitstrooien. O ja, Gods knechten zullen ook wel weerstand en verzet tegenkomen als er gepredikt wordt. En toch, en toch zullen ze steeds weer ervaren: *Is er een handvol koren in het land, op de hoogten der bergen; de vrucht daarvan zal ruisen als de Libanon, en die van de stad zullen bloeien als het kruid der aarde.* Ook al zal dat zaad van Gods Woord op verschillende soorten bouwgrond terechtkomen, Christus staat er Zelf voor in dat het zaad van Zijn Woord zal ontkiemen, dat het zal opwassen op de akker en dat het vruchten zal voortbrengen in het hart en het leven van al die mensen die wedergeboren worden tot een levende hoop.

En zo gaat de zaaier uit om te zaaien, en het zaad is Gods Woord. Gemeente, wat een wonder toch dat de Heere dat nog laat, dat de Heere dat nog geeft, zondag aan zondag en bij tijden ook door de week. Dat Hij Zijn Woord laat prediken! Dan denk ik weer aan die diepe woorden van de derde paragraaf van het eerste hoofdstuk van de Dordtse Leerregels, waar onze Dordtse vaders zo rijk belijden: *En opdat de mensen tot het geloof worden gebracht zendt God goedertierenlijk verkondigers van deze zeer blijde boodschap tot wie Hij wil en wanneer Hij wil, en door wier dienst de mensen geroepen worden tot bekering en geloof in Christus, den Gekruisigde. Hoe zullen zij*

anders geloven in Dien, van Welken zij niet gehoord hebben? Hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden?

O, dat Christus dat nog steeds laat doen, en Hij blijft dat doen tot de jongste dag. Nog steeds laat Hij het Woord, het zaad van Zijn Woord, uitstrooien, ondanks hoe die akker erbij ligt, ondanks de onderscheiden uitwerking van het Woord van God. Ondanks dat moeten Gods knechten het volhouden, totdat ze niet meer kunnen, om dat heerlijke Woord van God te zaaien.

Weet u wat Spurgeon zegt in een van zijn preken over deze gelijkenis? Ik zal het u voorlezen: *Laat mij hier opmerken dat de mate van onze plicht om te zaaien niet bepaald wordt door het karakter van de hoorders, maar door het gebod van onze God. Of mensen willen horen of niet, wij zijn verplicht om hun het evangelie te verkondigen. Laat het hart van de mensen dan wezen wat het wil, ik ben niet ontheven van mijn verplichting om het zaad te zaaien.*

Gemeente, het al dan niet dragen van vrucht op de prediking van het Woord ligt niet aan het zaad. Dat ligt niet aan het Woord van God als het vruchteloos blijft. En als het goed is, ligt het zelfs niet aan de zaaier. Maar deze gelijkenis wil onderstrepen: als er geen vrucht komt, ligt het aan de bouwgrond. Dan blijkt dat het heel verschillende oorzaken kan hebben waarom er geen vrucht komt.

2. Het weggenomen zaad

Het eerste is dit: er komt zaad terecht bij de weg, zoals het staat in vers 5. De Heere Jezus vertelde over een zaaier die naar zijn akker ging om het zaad te strooien. We moeten die akker heel anders voorstellen dan de akkers die wij kennen in ons land. In de tijd van de Bijbel liepen er van de hoofdwegen kleine paadjes het land in, in de richting van de akkers. Over die kleine paadjes kon de zaaier naar het stukje akker gaan dat hem toebehoorde. Soms liepen er ook van die kleine paadjes dwars door de akkers heen. Vandaar dat we in de Bijbel de uitdrukking tegenkomen dat iemand door het gezaaide liep, over zo'n platgetreden paadje. En inderdaad, die paden waren platgetreden. Hoe meer mensen over die paadjes liepen, hoe harder die paden werden.

Langs de akker van de zaaier liepen ook van die paden. Dan komt hij aan met zijn zaad, en hij wil zorgen dat elk hoekje van zijn akker het zaad zal opvangen. Dus hij gaat naar de randen van de akker, naar de hoekjes van de akker, en gul en royaal gooit hij, werpt hij het zaad over zijn akker. Dan is het te begrijpen en voor te stellen dat, als je ook die randjes en hoekjes mee wil nemen, er ook wat zaad op die platgetreden paadjes terechtkomt. Nee, daar kan het zaad niet ontkiemen. Daar wordt het vertrapt. Daar blijft het liggen. En de vogels komen daar neer en doen zich te goed aan het zaad dat daar terechtgekomen is. Dat is het eerste wat we in deze gelijkenis tegenkomen.

Wie heeft de Heere Jezus hier op het oog? Mensen die het Woord wel horen, jawel, maar het totaal niet begrijpen en verstaan. Het dringt niet door tot in hun hart. Want hun hart is verhard. Al is het zaad van Gods Woord goed, en al doen de zaaiers hun best om het zaad van Gods Woord heel na aan het hart te leggen, indringend, liefdevol, het doet niets. Het hart blijft gesloten, gevoelloos, koud, onverbreekbaar. Het is net alsof ik de Heere Jezus op de achtergrond van dit deel van de gelijkenis hoor zeggen wat Hij in Lukas 7:32 heeft gezegd: *Zij zijn gelijk den kinderen, die op de markt zitten, en elkander toeroepen, en zeggen: Wij hebben u op de fluit gespeeld, en gij hebt niet gedanst; wij hebben u klaagliederen gezongen, en gij hebt niet geweend.*

Wat is dat toch erg als een mens ongevoelig, ja zelfs onverschillig is onder het Woord van de levende God. Ja, dat kan zo zijn bij een net onbekeerd kerkmens, maar dat kan ook zijn bij mensen die bezig zijn om openlijk te breken met de Heere en Zijn dienst. En weet u wie nou zo goed op de

hoogte is van zulke hoorders? De duivel, die in deze gelijkenis voorgesteld wordt als de vogelen des hemels, de grote tegenstander van God. Die duivel weet zo goed om te gaan met dit soort hoorders. Hij zit hier ook ergens, misschien zit hij wel naast je. Je ziet hem niet, maar hij is er wel. En als je er nu misschien geen last van hebt, staat hij daar bij de deur al op je te wachten tot het einde van de dienst, om dat zaad dat gestrooid is weer weg te pikken, weg te nemen.

Dat kan hij op twee manieren doen. Dan komt hij met afleidingen. Dan doet hij onder de dienst opeens aan je werk denken: *O ja, morgen moet ik mijn mailbox weer openen. O ja, dat boekverslag moet nog af deze week.* Of hij brengt opeens een zonde in je gedachten. Of hij prikkelt je om toch maar je mobiel even te pakken die je meegenomen hebt naar de kerk. En na de dienst staat hij je ook op te wachten. Hij laat zomaar iemand tegen je beginnen over de vakantie of over een ander onderwerp. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat, voordat je een slok drinken of koffie thuis op hebt, de kracht van het Woord alweer weg is?

Hij kan het ook op een andere wijze doen. Dan komt hij met zijn tegenwerpingen. Dat is ook zo'n gemene manier om dat zaad weg te pikken. Als het Woord van de Heere klinkt: *Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt u niet*, dan zegt hij rustig aan: *Kan later ook nog wel, tijd genoeg, maak je niet druk.* Weg zaad. En als Gods knechten indringend oproepen: *Bekeert u toch, bekeert u toch*, dan zegt hij: *Dat moet je niet geloven, want je kan je toch niet bekeren, man. Dat weet je toch.* Weg zaad. En als heel ontdekkend wordt gezegd: *U bent een zondaar, u hebt de wet overtreden, u staat in de schuld bij God*, dan zegt hij: *Kom, kom, het valt nog wel mee. Moet je toch eens kijken hoe goed je in het leven staat. Het valt echt wel mee, je bent zo slecht niet.* Weg zaad. En als de dienaar van het Woord heel ruim over het bloed van Christus mag spreken, dat reinigt van alle zonden, en dat niet één zondaar hoeft te wanhopen, zegt hij: *Het is niet voor jou, denk daar maar niet over.* En zo kan het zaad weer weg zijn.

O, wat doet de duivel toch veel onder en na de dienst, gemeente. Hij lijkt op die vogels die dat zaad wegpikken. En weet u, als je zo'n hoorder bent, dan kun je niet aan het Avondmaal komen. Sterker nog, dan zal dat Heilig Avondmaal u ook niets zeggen. Dan is er sprake van, zoals dat wel eens wordt genoemd, Avondmaalsmijding. De één zal wegblijven als het Heilig Avondmaal is, een ander komt uit fatsoen naar de kerk maar vindt de dienst veel te lang duren, en weer een ander merkt een bepaalde afkeer naar die tafel terwijl het Avondmaal wordt bediend. O, wat erg toch, als het zo is.

Beproof je toch voor Gods aangezicht. Het is zo nodig dat het je eerlijk wordt gezegd en dat in liefde wordt aangedrongen op bekering en terugkeer. Wat is het nodig, als er zulken in ons midden zijn, dat er voor je gebeden wordt, opdat je toch eens in de nood gebracht mag worden en eerlijk gemaakt mag worden voor de Heere. Dat je zegt: *O God, zo ben ik nu, zo ben ik al jaren. Jaren verslijt ik een kerkbank, zo gevoelloos, zo hard, zo koud, zo onverbreekbaar. O Heere, breek toch aan stukken de grendelen van mijn ziel. Het zal anders nooit gelukken, al wat U buiten mij hiel. Verbreek het, laat het maar sterven, en maak het mij maar kwijt. Laat ik U toch niet derven, opdat U alles voor mij zijt.*

3. Het snel ontvangen zaad

We gaan weer terug naar de akker waar de zaaier bezig is om te zaaien. Er blijkt inderdaad een deel te vallen op die harde paadjes langs de rand van de akker. Maar nu blijkt er ook een deel van het goede zaad te vallen op de steenrots, vers 6. Inderdaad, het staat in de Bijbel: er valt ook zaad op steenachtige plaatsen. Lukas heeft het over een steenrots. Als je dat zo bij Lukas leest, denk je: *O, het is net alsof ik een steenrots zo boven de grond uit zie komen.* Maar dat wordt niet bedoeld, en dat blijkt ook wel uit de andere evangeliën. Het gaat over een steenrots die nog onder

een laagje aarde zit. Dus het zaad valt wel op die aarde, maar onder die aarde zit een harde steenrots.

Hoe komt dat? We moeten ons voorstellen dat de landbouwtechnieken uit de tijd van de Bijbel nog behoorlijk primitief waren in vergelijking met de landbouwtechnieken die wij kennen. Inderdaad, als een boer op zijn akker kwam en voordat hij het zaad ging zaaien, ging hij zijn akker natuurlijk wel af om te zien of er niet iets zichtbaars was wat de groei van het zaad zou kunnen belemmeren. Dat nam hij dan weg. Als hij een steen zag liggen, nam hij die weg. En als hij zo de akker zag liggen, ging hij er met een ploeg overheen. Maar het blijkt dat die ploegscharen van vroeger lang niet zo diep de grond ingingen als tegenwoordig. Dan kon het zomaar gebeuren dat die ploegscharen niet die rots voelden die daar onder dat laagje aarde zat. Evenwel kwam daar zaad terecht. Door de warmte van de zon en de dauw in de nacht ging dat zaad toch wel wat ontkiemen. Maar het ging heel snel, het kwam heel snel op. En op het moment dat de zonnestralen feller werden midden op de dag, verdampte het vocht, en de jonge plantjes verdorden. Er kwam geen vrucht.

Wie bedoelt de Heere Jezus met deze hoorders onder de prediking van het Woord? Het zijn mensen die wel betrokken luisteren naar het Woord en heel spontaan, onmiddellijk en met vreugde nemen ze dat Woord van God aan. Het zijn mensen die een heel sterk gevoel hebben voor de waarheid van Gods Woord, maar ook hoorders waarbij emoties een grote rol spelen. Het heeft echter, ondanks dat, geen diepgang. Er is wel sprake van vreugde, maar niet van droefheid. Deze mensen weten geen raad met de bekende woorden uit de Korinthebrief: *De droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid.*

Zulke mensen hebben helemaal geen kennis, geen rechte kennis van zonde. Daarom belijden ze hun zonde ook niet oprecht. Ze weten niet wat het is om te buigen voor de Heere met een verbroken en verslagen hart. Er is ook helemaal geen vrees voor het oordeel van God. Zulke hoorders hebben nog nooit ervaren hoe het van hun kant onmogelijk is om zalig te worden. Als het gaat om de eisen van Gods recht, daar verstaan ze niets van. Ze begrijpen niets van de woorden: *Betaal Mij wat gij schuldig zijt, want u staat in de schuld bij Mij vanwege uw zonde.* Er is geen diepgang als het gaat om de kennis van ellende.

Maar weet u waar ook geen diepgang bij zulke mensen is, al denken ze dat wel, maar dat is niet zo? In de kennis van Christus. Dat blijft ook heel oppervlakkig. Dan kan het zomaar zijn dat je jaren onder een prediking hebt gezeten waar je het idee krijgt dat Christus nauwelijks wordt uitgestald, en dat je het idee krijgt: *Het is maar voor een heel klein beetje mensen, het is bijna niet te krijgen.* En dat je door Gods voorzienigheid onder een ander soort prediking, een bijbelse prediking – begrijp goed wat ik bedoel – komt, waar je juist wel rijk over Christus hoort spreken, waar je hoort dat er ruimte is in het bloed van Christus. Dat verschil raakt je emoties, en je denkt daarmee dat je de Heere Jezus hebt aangenomen. Maar zo werkt het niet. Want het gaat altijd nog door de diepte van de kennis van de zonde heen. Hoe zou je anders verstaan dat Hij een Zaligmaker is, Die zalig maakt van zonden?

Ja, dan kun je misschien wat geraakt worden als het gaat over de liefde van Christus en over Zijn kruisdood, maar er is nooit een echte begeerte ontstaan dat die Zaligmaker Zich persoonlijk aan je openbaart. Zulke mensen begrijpen de bruid uit het Hooglied niet: *Mijn ziel gaat uit vanwege Zijn spreken.* Zulke mensen kennen ook geen opwas in de kennis en de genade. Ze zijn bekeerd, ze zijn verlost. Ze praten direct over de vergeving van zonde. God de Vader is direct hun Vader geworden. Maar strijd, aanvechtingen, diepere ontdekkingen, afgesneden worden van alles buiten Christus,

dat kennen ze niet. Ze kunnen juichen, ze kunnen roemen, ze kunnen altijd geloven, en ze hebben alles voor Jezus over.

Weet u waar deze mensen geen raad mee weten? Als de Heere hen gaat beproeven. En daar heb je wel een kenmerk van het ware. Want als het echt is, kun je de beproeving weerstaan. En dan zorgen de verdrukkingen die de Heere geeft dat er een verdieping komt van het echte geestelijke leven. Maar deze soort hoorders kennen dat niet. Sterker nog, de Heere Jezus zegt: *Als de beproevingen komen en als de verdrukkingen komen, dan wijken ze af*, vers 13.

En weet u wat de praktijk van de kerkgeschiedenis nu leert, de praktijk van het gemeentelijke leven? Helaas, dat juist zulke mensen zo dikwijls snel aan het Avondmaal komen, zonder rechte zelfbeproeving. Want dat is niet nodig, ze zijn gered, ze zijn verlost. Ze roemen in het tweede stuk van zelfbeproeving: ze geloven altijd maar de belofte van God dat hun zonden vergeven zijn. Maar die tijden dat ze in de binnenkamer voor de Heere zijn – en dat hoeft niet per se alleen in de week van voorbereiding te zijn, maar ook daarbuiten – dat ze zichzelf terugkrijgen, hun zondige leven terugkrijgen, en dat ze zichzelf voor de Heere beproeven en vernederen, en hun vervloeking voor de Heere overdenken, dat missen ze. En weet u wat ze daarom ook ten diepste niet weten? Hoe zoet het kan zijn, ook al heb je misschien de zekerheid van het geloof nog niet, maar hoe zoet het kan zijn om nou te overdenken dat, eer God de zonden ongestraft liet blijven, Hij Zijn lieve Zoon gestraft heeft met die smadelijke en bittere dood des kruises. Die zoete overdenkingen in het hart kennen deze mensen ook niet, want ze hebben een heel oppervlakkige kennis van wie Christus echt is.

O, wat is het toch nodig, lieve gemeente, dat we eerlijk met onze ziel omgaan en steeds weer voor de Heere zeggen: *Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijn gedachten; en zie, of bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op den eeuwigten weg*.

4. Het verstikte zaad

Dat is tenslotte vanmorgen ook nodig voor het zaad dat tussen de doornen viel, onze vierde gedachte. Uit deze gelijkenis blijkt dat onder het oppervlak niet alleen stenen zich kunnen bevinden, maar ook nog wortels van doornstruiken. O jawel, toen die zaaier over zijn akker kwam en hij zag wat opkomen van die doornen, heeft hij dat natuurlijk weggerukt en afgekapd en aan de kant gelegd. En toen hij met de ploegschaar over de akker ging, heeft hij misschien wel wat wortels kunnen beschadigen, maar heel diep kon hij met zijn ploegschaar ook niet komen. Zodat er wat wortels achterbleven van doornen en distels, die toch na verloop van tijd weer gingen uitbotten.

En dat was nou juist zo'n groot gevaar voor het ontkiemde zaad. Want die doornen en distels, zo blijkt uit deze gelijkenis, groeiden harder en overwoekerden die kleine tarweplantjes, zodat ze niet verder konden groeien en uiteindelijk verstikten, omdat ze niet genoeg zonlicht en vocht konden krijgen. Ondanks een veelbelovend begin kwamen er uiteindelijk toch geen vruchten. Mogelijk wat knopjes, maar het leidde niet tot het voldragen van vrucht.

Wie bedoelt de Heere Jezus hier daarmee? Want de Heere Jezus is aan het woord, weet u nog, gemeente? Ik niet, maar mijn Zender. Die komt vanmorgen op bezoek, bij u, bij jou en bij mij. Wie bedoelt Hij hier? Ja, ook hoorders van het Woord, bij wie het Woord wel wat doet. Want het zaad ontkiemt, maar er komen ophouders die de verdere groei belemmeren, die de verdere groei tegenhouden, zodat het uiteindelijk niet leidt tot de vruchten van de waarachtige bekering en het ware geloof.

Het gaat hier om hoorders die soms onder de indruk zijn onder de prediking. Hoorders bij wie het geweten aangeraakt wordt en begint te ontwaken. Hoorders bij wie het hart weleens een beetje week kan worden en bij wie er weleens een beetje beroering kan komen in het gevoelsleven onder de prediking van het Woord, maar verder komt het niet. Het brengt niet tot de echte ontdekking van zonde. Het brengt ook niet tot de bevindelijke kennis van Christus. Het brengt ook niet tot een honger en een dorst naar de Heere Jezus in een rechte weg. Daartegenin wordt het juist verstikt.

Hoe komt dat? Er groeien twee dingen op. Het zijn mensen die blijven hinken op twee gedachten. En als het erop aankomt, valt de keuze altijd weer naar het hier en nu. Maar nee, *niemand kan twee heren dienen; of hij zal den ene haten en den andere liefhebben; of hij zal den ene aanhangen, en den andere verachten. Gij kunt God niet dienen en den Mammon.* En zulke hoorders, zo zegt de Heere Jezus vanmorgen tegen ons, bevinden zich ook onder de prediking van het Woord. Dat is van alle tijden en alle plaatsen.

Er zijn twee grote gevaren die Hij met name noemt, die de zaligmakende doorwerking van het Woord juist tegenstaan en daarmee een belemmering vormen voor het echte bijbelse geestelijke leven. Het eerste is dit: de zorg voor dit leven. Natuurlijk moeten wij dat wel goed begrijpen. Ik bedoel niet dat we niet onze verantwoordelijkheden hebben thuis, op school, op het werk, de plaats die we in deze wereld hebben gekregen. Natuurlijk is dat onze roeping. Maar als er alle aandacht naar die dingen gaat, dan wordt het een sta-in-de-weg voor de waarachtige bekering en het zaligmakende geloof. Is dat niet een groot gevaar ook in onze tijd, gemeente, in die jachtige tijd waarin we leven? Hoeveel keer hoor je het niet zeggen: *Geen tijd, erg druk.* O, die zorgvuldigheden van het leven. Hoeveel tijd maken wij nog vrij voor de stille tijd om met de Heere te zijn, met Zijn Woord te zijn? Wat komt de Heere er dikwijls niet karig van af? En als dat elke keer zo plaatsvindt, dan verstikt het de prediking van het Woord. En als het niet anders wordt, dan gaan we verloren.

En dan de tweede vijand, die de Heere noemt, is de verleiding door het geld. O, de macht van het geld. Wat kunnen we druk bezig zijn met kopen en verkopen, het kopen van een huis, het zoeken van kleding, winkelen hier, winkelen daar, uren achter je scherm, de ene webwinkel na de andere afzoeken om maar weer iets te kunnen kopen. Maar het Woord van God dan? Dat zaad van wedergeboorte dan? Als dat je leven is, dan wordt het verstikt. Het blijft onvruchtbaar.

En dan noemt de Heere ook nog allerlei andere algemene dingen. Wat kunnen er geen dingen zijn waar we druk mee kunnen zijn, met andere zaken of met andere personen? Nee, het gaat hier niet om de beproevingen die de Heere zendt. Het gaat hier niet om verdrukkingen die een mens kan meemaken. Maar het gaat hier om allerlei andere dingen die ons zo kunnen bezetten, persoonlijk, kerkelijk, ambtelijk. Dat je zo druk bent met een ander of andere zaken, dat je schade leidt aan je eigen ziel. Nee, dan kan er ook geen plaats zijn voor het Avondmaal. Dan is er ook sprake van Avondmaalsmijding. En dan zou je in zo'n situatie wel durven aankomen? Ach, dan zou je het verbond Gods ontheiligen.

Het valt niet mee hè, zo'n preek? Je hebt je toch niet geërgerd, alsjeblieft? Voel je niet de liefde van Christus die dringt, met het oog op de eeuwigheid? Het luistert zo nauw, echt, hoor, echt. En laat je dan toch ontmaskeren als je een van deze hoorders bent die Christus in dit eerste deel van de gelijkenis schildert. Alsof die grote Heere Jezus Christus deze morgen door Zijn gezant tot je ziel komt en zegt: *Gij zijt het, die man. Gij zijt het, die vrouw.* Opdat het zou doordringen bij de hoorders die zo gerust kunnen voortleven, bij die mensen die zich bedriegen. Opdat je hart wordt geopend en je de werkelijkheid leert zien en zeggen: *O God, ik vrees dat het in mijn leven geen waarheid is. Heere, leid U mij dan toch in Uw waarheid. Leer mij toch wat recht is. Leer mij U recht te kennen.*

Ontdek mij toch aan mijn zonde en ellende, opdat ik op een juiste, Bijbelse weg de Heere Jezus mag leren kennen.

Kijk, en dat kennen nou degenen die wederom geboren zijn. Dat zijn nou degenen bij wie het hart geopend is en waar het goede zaad in een goede aarde valt, waar we vanmiddag verder bij zullen stilstaan. Dat zijn nou degenen bij wie het zaad van Gods Woord vrucht gaat dragen. Maar dat zijn ook degenen die niets liever willen dan dat ze eerlijk behandeld worden. En al gaat het dan misschien overhoop raken vanbinnen, en komt de duivel met zijn aanvechtingen, degenen die echt wederom geboren zijn, die zullen daarmee niet bij de Heere vandaan vluchten, maar die zullen juist tot de Heere vluchten. Al kunnen ze bevreesd zijn dat ze zichzelf bedriegen, al menen ze ook soms: *Heere, het is bij mij ook een hard pad, en is het bij mij ook niet op een steenachtige plaats gevallen, en ligt het bij mij ook niet tussen de doornen en de distels?* Toch, toch gaat hun hart uit tot Hem Die ze lief gekregen hebben. En kunnen ze zo hartelijk zingen voor Gods aangezicht: *Heere, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend. Leer mij toch hoe die zijn gelegen en waarheen Gij Uw treden went. Leid mij in Uw waarheid, leer ijverig mij Uw wet betrachten. Want Gij zijt mijn heil, o Heere, ik blijf U al de dag verwachten.*

Amen.